

Handlingsdel 2014-2014

Energi og Klimaplan

2011-2014 / 2020

Datert 21.02.2014

Vedtatt i Formannskapet 29.04.2014

**ASK
ØY**

KOMMUNE

KAP.1 INNLEDNING	2
1.1. MÅLSETTING	2
1.2. HVILKEN BETYDNING HAR HANDLINGSDELEN?	2
KAP.2 TILTAKSDEL	3
2.1. DELMÅL KLIMAENDRINGER OG KLIMATILPASNING	3
2.2. DELMÅL KLIMAGASSUTSLIPP / TRANSPORT	4
2.3. DELMÅL ENERGIBRUK	6
2.4. DELMÅL AVFALL OG FORBRUK	8
KAP.3 TILTAK SOM KREVER INNARBEIDING I ØKONOMIPLAN	10

Kap.1 Innledning

Kommunedelplan Energi og klima 2011-2014 / 2020, ble vedtatt av Kommunestyret 04.05.2011. Planen ble oversendt til rådmann for ferdigstillelse og oppfølging. I vedtaket ble det også gitt følgende bestilling:

1. "Planen sendes til rådmann for utarbeidelse av Handlingsplan. Handlingsplanen meldes kommunestyret.
2. Energi og Klimaplan rulleres hvert 4. år.
3. Handlingsplanen bør rulleres årlig".

Oppbygningen i handlingsdelen tar utgangspunkt i de mål og strategier som er vedtatt i kommunedelplanen, og viderefører inndelingen av tiltak etter delmålene i planen.

1.1. Målsetting

Visjon 2040:

«Askøy – klimanøytral i 2040»

Hovedmål 2020:

De direkte klimagassutslippene skal ikke overstige 1,0 tonn pr innbygger, dvs at det totale klimagassutslippet på Askøy ikke overskrider 31 500 tonn CO₂ ekvivalenter dvs 30 prosent reduksjon av 1991 utslippet.

Visjon og hovedmål blir underbygget gjennom følgende fire delmål med tilhørende strategier:

- Klimaendringer og klimatilpasning
- Klimautslipp / Transport
- Energibruk
- Avfall og forbruk

1.2. Hvilken betydning har handlingsdelen?

Handlingsdelen angir hvordan mål og strategier vedtatt i Energi og klimaplan 2011-2014 / 2020 skal følges opp de neste fire budsjettår. Handlingsdelen konkretiserer tiltak som gir grunnlag for kommunens prioritering av ressurser, planleggings- og samarbeidsoppgaver.

For hvert delmål prioriteres tiltak som må/bør gjennomføres for å følge opp vedtatte mål og strategier. Tiltaksdelen inneholder både tiltak som kan gjennomføres innenfor tildelt budsjettamme og tiltak som krever innarbeidelse i økonomiplan.

Handlingsdel skal rulleres årlig. Den årlige rulleringen skal oppsummere gjennomførte tiltak og gi ny prioritering av foreslåtte tiltak. Handlingsdelen skal være et innspill til kommunens budsjettarbeid. Tiltak som krever tilføring av ressurser kan ikke gjennomføres uten at de prioriteres gjennom vedtak av budsjett og økonomiplan.

Kap.2 Tiltaksdel

2.1. Delmål Klimaendringer og klimatilpasning

Askøy kommune skal arbeide for å være forberedt i forhold til mulige klimaendringer, gjennom føre var prinsippet og fokus på sikkerhet

Strategier for å nå målet:

- Øke kunnskapsnivå til nøkkelpersonell i kommunen
- Fokus på føre-var prinsippet og utnytte nye muligheter gjennom klimaendringene
- Sikre folkehelse og biologisk mangfold

Utførte tiltak 2011-2013

- Kommunen har deltatt i arbeidet med å utarbeide KystROS i samarbeid med kommunene Austevoll, Fjell, Sund og Øygarden. Arbeidet innebærer å kartlegge risiko- og sårbarhetsforhold som er felles for de fem kommunene. Kommunen har også startet opp arbeidet med å utarbeide egen overordnet ROS-analyse (kommuneROS) for tema som kun gjelder Askøy kommune.
- Gjennom vedtak av kommunal planstrategi har Kommunestyret vedtatt at det ikke skal utarbeides en egen Folkehelseplan, men at mål og strategier for folkehelsearbeidet i Askøy kommune skal forankres i kommuneplanens samfunnsdel.
- Flere saksbehandlere og planleggere på Areal og samfunn har deltatt på kurs i naturmangfoldloven i regi av Fylkesmannen i Hordaland.

Tiltak som ønskes gjennomført i planperioden

	Forslag til tiltak	Tidspunkt	Ansvar	Ressursbehov
	Askøy kommune skal delta på Hordaland fylkeskommune sitt klimanettverk	Kontinuerlig	Miljøvernleder	-
	Klimatilpasning skal være tema i alle arealplaner. Temaet skal innarbeides i malen for planbeskrivelse	2014	Areal og samfunn	-
	Arbeidet med folkehelse skal forankres i kommuneplanens samfunnsdel	2014	Folkehelsekoordinator Areal og samfunn	-
	Askøy kommune skal utarbeide beredskapsplan også rettet mot klimaendringer		Beredskapssjef	-
	Øke fokus på biologisk mangfold i kommunen gjennom god og faktabasert oppfølging av naturmangfoldlovens bestemmelser i kommunal saksbehandling	2014	Miljøvernleder/søker	

2.2. Delmål Klimagassutslipp / transport

Askøy kommune skal arbeide for å redusere transportomfanget gjennom en areal- og transportplanlegging som er samordnet med regionale aktører, Bergen kommune og nabokommunene i vest

Strategier for å nå målet:

- Fortetting og utbygging langs etablert infrastruktur og knutepunkt
- Sammenhengende gang- og sykkelveier
- Styrke det kollektive tilbudet
- Redusere utslipp fra hvert kjøretøy gjennom motorteknologi, flere lokale el-biler og innfasing av biodrivstoff

Utførte tiltak 2011-2013

- Sambandet Vest AS ble stiftet 19. august 2010. Aksjonærer i Sambandet vest er kommunene Bergen, Fjell, Sund, Øygarden, Askøy, Meland, Lindås, Radøy og Austrheim. I tillegg er Framo Engineering AS, Frank Mohn AS og BKK AS aksjonærer. Formålet med Sambandet Vest er:
 - ✓ å realisere infrastruktur knytt til tverrsamband mellom kommunene Øygarden, Askøy, Meland og Radøy
 - ✓ å binde sammen olje- og gassdestinasjonene Kolsnes, Sture og Mongstad
 - ✓ å sikre tilfredsstillende transportkapasitet nord/sør på Askøy gjennom tverrsambandet til nytt Sotrasamband
 - ✓ å ha særlig fokus på å utvikle et tverrsamband som ivaretar et helhetlig miljøperspektiv

- Statens vegvesen utarbeidet i 2011 en plan for sammenhengende sykkelvegnett på Kleppestø og i nærområdet. Formannskapet gjorde i møte 20.03.2012 følgende vedtak:

Forslag til prioriterte strekninger i strategisk plan for sammenhengende sykkelvegnett på Kleppestø og i nærområdet, datert september 2011, skal innarbeides ved rullering av neste kommuneplanens arealdel. Planen bør også legges til grunn ved behandling av reguleringsplaner og kommunedelplaner

- Askøy kommune har deltatt i regionale arbeidsgrupper i regi av Skyss som jobber med å utvikle og optimalisere kollektivtrafikken i Bergen Vest. Hurtigbåtforbindelsen mellom Kleppestø og Bergen inngår som naturlig del av dette prosjektet. Tema for arbeidet er blant annet frekvens, regularitet, arbeidsreiser, tilknytning til øvrig transportnett i regionen, ringbuss og servicebuss på Askøy og bedre informasjon om busstider og ruter.
- Områdeplan for Kleppestø er under arbeid og etablering av en hensiktsmessig terminal for kollektivtrafikken er et av hovedtemaene i planen
- Askøyveiene AS har ansvar for gjennomføring av samferdselsutredningen som prioriterer utbedring av veisystemet. Finansiering av tiltakene er ved regionale midler og bompenger.
- Publikum kan nå finne saksdokumenter på kommunens hjemmeside via det nye saksbehandlingssystemet.
- I forhold til mål om å redusere transportomfang, så arbeider kommunen jobber med ny telefonavtale med tilrettelegging for video-samtaler på den enkelte arbeidsplass.

Tiltak som ønskes gjennomført i planperioden

	Forslag til tiltak	Tidspunkt	Ansvar	Ressursbehov
	Lokalisering av nye offentlige tjenester i områder med kollektivtilbud må innarbeides som en føring ved kommuneplanarbeidet.	2014 (samfunnsdel)	Areal og samfunn	-
	Sikre gang- og sykkelveg ved fremtidig utvidelse av Askøybroen	2014	Areal og samfunn, Teknisk	-
	Forslag til prioriterte strekninger i strategisk plan for sammenhengende sykkelvegnett på Kleppestø og i nærområdet, datert september 2011, skal innarbeides ved rullering av neste kommuneplanens arealdel. Planen skal også legges til grunn ved behandling av reguleringsplaner og kommunedelplaner.	2014 Ved rullering av arealdel	Areal og samfunn	-
	Jobbe for at Skyss setter miljøkrav ved innhenting av anbud angående driftsopplegg for kollektivtransport	2014	Teknisk, Areal og samfunn	-
	Behov for innfartsparkering skal være tema ved rullering av kommuneplanens arealdel.	Ved rullering av arealdel	Areal og samfunn	-
	Kommunal bilpark bør ved neste avtaleperiode benytte seg av de motorløsninger som er mest optimale ift. klimagassutslipp.	2014	Innkjøp	-
	Innarbeide bestemmelser i kommuneplanens arealdel om antall ladepunkter for el-biler ved offentlige parkeringsplasser.	Ved rullering av arealdel	Areal og samfunn	-
	Gjennomføre e-kurs i drivstoffgjerrig kjørestil for ansatte i Askøy kommune.	2014	Miljøvern leder	-
	Oppfordre til samkjøring	2014	Miljøvern leder/ Nett-redaktør	-
	Forbedre informasjon og selvbetjeningsfunksjoner på kommunens hjemmesider	2014	Nett-redaktør	-
	Kommunen skal fremme bruken av miljøvennlige materialer/materialer med lave klimagassutslipp sett i forholdt til livsløpsperspektiv.	2014	Alle involverte	-

2.3. Delmål Energibruk

Dette vil vi få til:

Askøy kommune vil arbeide for å stimulere til effektiv energibruk, redusere økningen i energiforbruket, stimulere til økt bruk av fornybare og alternative energikilder, samt at fossilt brensel skal utfases. Energibruk i kommunal bygningsmasse skal reduseres med minimum 10 prosent i planperioden.

Strategier for å nå målet:

- Omlegging til energieffektive, energifleksible, alternative og fornybare energikilder
- Vurdere nærvarmenett for sentrale deler av kommunen
- Kommunale nybygg skal holde en høy miljø- og klimastandard
- Avhende olje- og gassbruk

Utførte tiltak 2011-2013

- Oljekjel på Rådhuset ble fjernet i 2013.
- Det ble holdt åpent informasjonsmøte om oljefri.no på Askøy i 2013

Tiltak som ønskes gjennomført i planperioden

	Forslag til tiltak	Tidspunkt	Ansvar	Ressursbehov
	Energi skal være tema ved rullering av vegnorm for Askøy kommune, med fokus på energibesparende veilyt.	2014	Teknisk	Innenfor rammen
	Askøy kommune skal invitere lokale utbyggere til befaring for å se på passivhusprosjekter i samarbeid med Husbanken.	2014	Miljøvern leder	-
	Askøy kommune skal ta initiativ til møte med Askøy næringslivsforening for å ta opp energibruk i næringsbygg og alternative energiløsninger.	2014	Miljøvern leder	-
	I Plan 213 Kleppestø og Plan 362 Myrane skal temaet nærvarme være utredet.	2014	Plan og utvikling/ Teknisk	200.000,-
	Utarbeide samlet oversikt over kommunens energibruk i kommunal bygningsmasse og totalt antall m2 årlig.	årlig	Teknisk/E-verket	-
	Alle kommunale byggeprosjekt skal vurderes med vannboren varme.	Kontinuerlig	Teknisk	-
	Askøy kommune skal igangsette ett passivhusprosjekt og evaluere dette ved videre utbygginger.		Teknisk	?
	Det skal utarbeides en prioriteringsliste for rehabilitering av kommunale bygg for energieffektivisering.		Teknisk	?
	Utarbeide effektbudsjett		Teknisk	?
	Energi merking av kommunale bygg fra 2012		Teknisk	Kr 40.000 pr bygg
	Gjennom kompetanseheving sikre energikompetanse til personale med ansvar for drift og planlegging/prosjektering av kommunal bygg.	2014	Teknisk	-

	Askøy kommune skal delta i Earth Hour.	Årlig	Miljøvern leder	-
	Det skal innføres automatisk styring av energibruk (lys/varme) i alle nye kommunale bygg.	Kontinuerlig	Teknisk	-
	Det skal så langt som mulig innføres bevegelsessensorer og Sentral Driftskontroll i alle eksisterende kommunale bygg	Kontinuerlig	Teknisk	?
	Askøy kommune skal delta i «oljefri.no» for å fase ut olje- og parafinovner – private og næringsbygg	2013, 2014	Teknisk Miljøvern leder	50 000,- i tre år
	Informere ansatte og innbyggere om klimavennlig adferd	2014	Miljøvern leder	10.000,-

2.4. Delmål Avfall og forbruk

Dette vil vi få til:

Askøy kommune skal gjennom aktivt eierskap i BiR sikre klima- og brukervennlige avfallsordninger lokalt. Mengden avfall skal reduseres og det skal tilrettelegges for økt ombruk og økt kildesortering.

Strategier for å nå målet:

- BiR skal bidra til at Askøy når sine klimamål - og være en synlig pro-aktiv aktør i kommunen
- Øke kunnskap om energi, miljø og klima
- Miljøsertifisering av virksomheter

Utførte tiltak 2011-2013

- Askøy kommune har en forpliktende avtale med BiR om å levere restavfall fra husholdningene til forbrenningsanlegg.
- Krav om vurdering av bossug er innarbeidet i sjekklisten til reguleringsplaner, og må vurderes i hver enkelt reguleringsplan.
- Bedrifter som har gjennomført miljøsertifisering:
 - ✓ Askøy tannklinikkområde (2010)
 - ✓ Princess Askøy Senter (2010)
 - ✓ Meny Kleppestø (2011)
 - ✓ Meny Ravnanger (2011)
 - ✓ Vinmonopolet Askøy (2011)
 - ✓ Stongafjellet Espira Barnehage (2012)
 - ✓ Askøy Energi AS (2013)
 - ✓ Askøy Energi Kraftsalg AS (2013)
 - ✓ Myrane Kanvas barnehage (2013)

Tiltak som ønskes gjennomført i planperioden

Tiltakene er listet i prioritert rekkefølge

	Forslag til tiltak	Tidspunkt	Ansvar	Ressursbehov
	Gebyrene for avfall skal gjenspeile miljø- og klimavennlig adferd – mindre avgift for mindre mengde avfall. Klimavennlig forbruk skal lønne seg.	Kontinuerlig	BiR eierne	-
	BiR skal følge opp Avfallsplanen 2010-2015 og arbeide for mindre avfall og økt kildesortering, deriblant innsamling av matavfall.	2013-2015	BiR	-
	Vurdere behovet for mer effektive løsninger knyttet til avfallshåndtering i nærings- og offentlige bygg	Kontinuerlig	Teknisk/ eiendom, Areal- og samfunn, BiR	-
	Innføring av et mer bærekraftig avfallssystem enn i dag i offentlige virksomheter (f.eks. skoler og institusjoner)	2014	Teknisk	?
	Økt fokus på digitale kommunikasjonsløsninger	2014	IT-avd, Nettredaktør	?
	Innkjøpskrav med økt vektning av klimakriterier ved offentlige anskaffelser	2014	Innkjøp	-

	Arbeide for flere returpunkt i Askøy	2014	BiR Miljø	-
	Opprettholde et godt gjenvinningstilbud på Ravnanger.	2014	BIR	-
	Fokus på klima og avfall i skolen, gjennom deltakelse i «Regnmakerne», Loops miljøskole eller miljølære.no	2014	Miljø Skolene	-
	Tilby skoler og barnehager deltagelse i «Grønt flagg»-prosjekt	2014	Miljø Undervisning Barnehage	10 000,- pr skole
	Sikre bærekraftige bedrifter og virksomheter gjennom miljøsertifisering. Opprettholde kommunens medlemskap i Miljøfyrtårn.	2014	Miljø	10.000,-
	Miljøsertifisering rådhuset i planperioden – med sikte på utvidelse av ordningen på sikt, eventuelt med hovedkontormodellen.	2014	Miljø	30 000,-

Kap.3 Tiltak som krever innarbeiding i økonomiplan

Tiltak som krever økt ramme

	Forslag til tiltak	Tidspunkt	Ansvar	Kostnad
	I Plan 213 Kleppestø og Plan 362 Myrane skal temaet nærvarme være utredet.	2014	Plan og utvikling/Teknisk	200.000
	Det skal utarbeides en prioriteringsliste for rehabilitering av kommunale bygg for energieffektivisering.	2014	Teknisk	?
	Utarbeide effektbudsjett	2014	Teknisk	?
	Energi merking av kommunale bygg fra 2012	2014	Teknisk	kr 40.000 pr bygg
	Gjennom kompetanseheving sikre energikompetanse til personale med ansvar for drift og planlegging/prosjektering av kommunal bygg	2014	Teknisk	?
	Askøy kommune skal delta i «oljefri.no» for å fase ut olje- og parafinfyrt ovner – private og næringsbygg	2013, 2014	Teknisk/ Miljøvern leder	50 000 i tre år
	Informere ansatte og innbyggere om klimavennlig adferd - brosjyre	2014	Miljøvern leder	10.000,-
	Tilby skoler og barnehager deltagelse i «Grønt flagg»-prosjekt	2014	Miljø Under- visning Barnehage	10 000,- pr skole,
	Arbeide for miljøsertifisering av en virksomhet i planperioden – med sikte på utvidelse av ordningen på sikt.	2014	Miljø	30 000,-
	Sikre bærekraftige bedrifter og virksomheter gjennom miljøsertifisering. Opprettholde kommunens medlemskap i Miljøfyrtårn	2014	Miljø	10.000,-

Tiltak som må innarbeides i investeringsbudsjettet

	Forslag til tiltak	Tidspunkt	Ansvar	Kostnad
	Kommunal bilpark bør ved neste avtaleperiode benytte seg av de motorløsninger som er mest optimale i forhold til klimagassutslipp. Utbygging av ladepunkter for biler tilknyttet Helsetunet	2014	Innkjøp/ Helse/ Teknisk	60.000

Postboks 323, 5323 Kleppestø
Sentralbord telefon **56 15 80 00**